

УДК 336.7:004.738

Ясінська Ю.А.¹

¹ студ. гр. МЕ-303 НУ «Львівська політехніка»

ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ ЯК ПЛАТІЖНОГО ІНСТРУМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

У сучасних умовах розвитку цифрової економіки та глобалізації фінансових відносин криптовалюти поступово перетворюються на важливий елемент фінансової інфраструктури. Якщо раніше вони розглядалися переважно як інструмент інвестування, то сьогодні дедалі більше підприємств у світі починають використовувати криптовалюти як альтернативний платіжний інструмент. Для українських підприємств такий підхід має особливу актуальність, оскільки відкриває нові можливості для міжнародної співпраці, розширення ринків збуту та оптимізації фінансових операцій.

Криптовалюти як платіжний інструмент мають низку переваг. По-перше, вони дозволяють здійснювати міжнародні розрахунки без зайвих бюрократичних процедур і посередників, що значно скорочує час проведення транзакцій і зменшує фінансові витрати. По-друге, застосування цифрових активів надає підприємствам більшу фінансову незалежність, оскільки криптовалюти не прив'язані до конкретної держави чи банківської системи. По-третє, використання криптовалют у взаєморозрахунках може стати конкурентною перевагою, адже дедалі більше іноземних компаній готові працювати саме з такими інструментами.

У липні цього року Президент США Дональд Трамп підписав федеральний закон про регулювання обігу стейблкоїнів (криптоактиви, курс яких прив'язаний до долара). Закон зі скромною назвою Genius Act президент назвав «гігантським кроком до закріплення американського домінування у світових фінансах та криптотехнологіях». Документ відкриває шлях до легалізації цифрових доларів і створює нові правила для криптоіндустрії у США. Тоді як в Україні закону, який регулював би обіг криптовалют, не існує. Є Закон «Про віртуальні активи», який досі не набрав чинності. Набуття чинності пов'язане з майбутнім Законом, який внесе зміни до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування операцій з віртуальними активами [1]. Хоча Україна наразі посідає одне з лідируючих місць у світі за рівнем впровадження криптовалют. Між липнем 2023-го та липнем 2024 року в країну надійшло криптовалют на \$106 млрд, а витрати українців на купівлю біткоїнів сягнули \$882 млн., про це свідчать дані звіту Європейського банку реконструкції та розвитку. Україна разом із Нігерією входить у першу десятку за рівнем використання цифрових активів, тоді як Туреччина посіла 11 місце у Global Crypto Adoption Index 2024 від

Chainalysis. Україна поступається лише Індії, Нігерії, Індонезії, США та В'єтнаму [2].

Однак існують і суттєві ризики впровадження криптовалют. Одним із головних є нестабільність вартості криптовалют, що робить складним довгострокове планування для бізнесу. Не менш важливою проблемою є правова невизначеність: в Україні досі немає повноцінного механізму інтеграції криптовалют у фінансову систему, хоча певні законодавчі кроки вже зроблені. Крім того, цифрові активи пов'язані з ризиками шахрайства, відмивання коштів та недостатньою захищеністю від кібератак.

Попри виклики, перспективи використання криптовалют у діяльності українських підприємств виглядають оптимістично. В умовах війни та економічної нестабільності криптовалюти стали зручним інструментом для збору міжнародної допомоги, що продемонструвало їх практичну цінність. Наприклад в нашій країні здебільшого Bitcoin жертвували благодійники, щоб підтримати в гуманітарних чи оборонних питаннях, тому станом на 2024 рік Україна зі 186 BTC була п'ятою країною у світі, із найбільшим обсягом Bitcoin у власності. Попереду - США, Китай, Велика Британія та Сальвадор [1]. У майбутньому, після вдосконалення законодавчої бази та розвитку цифрової інфраструктури, криптовалюти можуть перетворитися на повноцінний елемент фінансової системи України, сприяючи інтеграції у світову економіку та зміцненню позицій бізнесу на міжнародному рівні.

Отже, використання криптовалют як платіжного інструменту відкриває перед українським бізнесом нові можливості. Для підприємств це може стати поштовхом до активнішої інтеграції у глобальні фінансові процеси та залучення іноземних інвесторів. Хоча водночас цей процес вимагає належного державного регулювання, підвищення рівня фінансової грамотності та розвитку цифрової безпеки. Лише за умови поєднання інноваційності підприємств із продуманою державною політикою криптовалюти можуть стати ефективним та безпечним елементом фінансової діяльності в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Криптовалюта у господарській діяльності. Liga.Zakon. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/239288_kriptovalyuta-u-gospodarsky-dyalnost-zmni-na-poroz (дата звернення: 29.09.2025).
2. Regional economic prospects. European Bank. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/publications/economics/rep/under-pressure.html> (дата звернення: 29.09.2025).